

Emmeloord, 1 oktober 2019.

Onderwerp

De programmabegroting 2020-2023

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming**Voorgesteld besluit**

De programmabegroting 2020-2023 vaststellen.

Doelstelling

Overeenkomstig de Gemeentewet een duurzaam sluitende (meerjaren) programmabegroting 2020 (-2023) vaststellen en daarmee de kaders voor het te realiseren beleid. Gelijktijdig met het vaststellen van de begroting wordt de uitvoering van de begroting door de raad gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders.

Inleiding

Voor u ligt de (meerjaren) programmabegroting 2020 (-2023). Het financiële perspectief is ten opzichte van de perspectiefnota 2020-2023 gunstiger.

Sinds het vaststellen van de perspectiefnota 2020-2023 zijn de kosten van het sociaal domein gestegen. Door de gunstige septembercirculaire is het financiële perspectief ten opzichte van de perspectiefnota voor 2020 en 2021 negatiever geworden en voor de laatste twee jaren van de begroting juist verbeterd. In 2020 en 2021 is er nog een tekort, met name door de kostenontwikkeling in het sociaal domein. Om de tekorten van 2020 en 2021 te dekken stellen we voor om een onttrekking te doen aan de reserve sociaal domein. Deze keuze is ingegeven door het incidentele karakter van het begrotingstekort. De begroting laat voor alle jaren een positief resultaat zien.

In onderstaand overzicht is het verloop zichtbaar van de begrotingsuitkomsten op basis van de meicirculaire (begrotingsuitkomsten voor bijstellingen), het effect van de septembercirculaire, de onttrekkingen aan de reserve sociaal domein en vervolgens de begrotingsresultaten voor 2020-2023.

	2020	2021	2022	2023
Begrotingsuitkomst voor bijstellingen	-2.279.000	-1.296.000	-709.000	24.000
Septembercirculaire	428.000	1.179.000	1.348.000	1.117.000
Onttrekking reserve sociaal domein	1.870.000	150.000	-	-
Begroting 2020-2023	19.000	33.000	639.000	1.141.000

Sociaal Domein

Inleiding

Ondanks de uitgangspunten die wij hanteren zien we dat het sociaal domein op de begroting blijft drukken. Deze hogere lasten worden niet gecompenseerd door het Rijk. De grootste nadelige financiële ontwikkelingen komen door de jeugdzorg, het abonnementstarief en de loonkostensubsidie.

Jeugdzorg

De kosten van de Jeugdzorg stijgen meer dan er aan financiering van het Rijk tegenover staat. Het grootste deel van de lastenstijging, ongeveer € 1,5 miljoen, komt voor rekening van ondersteuning, begeleiding, jeugd GGZ en residentiele jeugdzorg. In de praktijk blijkt dat het sturen op deze lasten tijd vergt vanwege complexiteit en verbanden met andere typen van zorg die in de omgeving spelen. Dat het hier om open einderegelingen gaat, maakt het voor de beheersbaarheid niet éénvoudiger, omdat een kenmerk van een open einderegeling is dat zorgbehoevenden ook een beroep op zorg kunnen doen als het budget uitgeput is.

Abonnementstarief

Vanaf 2019 is het abonnementstarief in werking getreden. Daardoor kunnen inwoners voor een vast bedrag een beroep doen op de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In 2020 is dat tarief € 19 per maand. Vóór de invoering van het abonnementstarief was de eigen bijdrage inkomensafhankelijk. Vanuit het Rijk is een compensatie gekomen voor de lagere opbrengsten wat betreft de eigen bijdrage voor huishoudelijke ondersteuning, maar door de invoering van het abonnementstarief, zonder inkomensafhankelijkheid, zien we een aanzuigende werking voor het gebruik van hulp in huishouding. De groei van de lasten als gevolg van een groter aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo wordt (nog) niet door het Rijk gecompenseerd.

Loonkostensubsidie

De lasten voor loonkostensubsidie vallen ook hoger uit. Meer mensen dan voorzien, zijn aan het werk met een loonkostensubsidie. Dat is goed nieuws voor de mensen die daardoor aan het werk kunnen, maar de lasten zijn voor de gemeente wel hoger.

Onzekerheden in de toekomst

Voor de toekomst zijn er nog veel onzekerheden. Zo zien we dat er internationaal verschillende ontwikkelingen zijn waardoor de kans reëel is dat de economie minder hard groeit dan voorheen of in vergaande vorm uitmondt in een recessie. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn de Brexit, handelsconflicten, spanningen in het Midden-Oosten en een afzwakkende Duitse economie. Daarnaast lopen we aan tegen onzekerheden vanuit het Rijk. Zo zitten er bijvoorbeeld grote verschillen tussen de financiële uitkomsten van de Rijkscirculaires. Ook is nog niet duidelijk of de extra middelen voor jeugdzorg voor de jaren 2019, 2020 en 2021 een structureel karakter zullen krijgen. Uit het onderzoek wat het Rijk op dit moment uitvoert, moet blijken of de tijdelijke extra middelen voor jeugdzorg structureel naar gemeenten komen.

De provincies hebben als toezichhouders op de gemeentefinanciën gezamenlijke aangegeven dat de incidentele extra middelen voor jeugd voor de jaren 2019 – 2021, in de begroting als structureel mogen worden verwerkt. Wij sluiten ons aan bij de lijn van de provincies. Voor gemeente Noordoostpolder gaat om een bedrag van afgerond € 881.000 per jaar in 2022 en 2023.

Beleidsontwikkelingen

Inleiding

Naast de financiële ontwikkelingen zijn er inhoudelijke ontwikkelingen. Er komen een aantal nieuwe wetten aan voor gemeenten. In het sociaal domein komen er nieuwe taken bij op het gebied van inburgering en beschermd wonen. De grootste inhoudelijke opgave ligt bij de invoering van de Omgevingswet.

Dokter Jansencentrum

Eind 2018 werd het faillissement van de MC IJsselmeerziekenhuizen uitgesproken. Na het faillissement van de MC IJsselmeerziekenhuizen nam de gemeente, begin 2019, het Dokter Jansencentrum over om invloed uit te oefenen op goede zorg voor de inwoners van Noordoostpolder. De komende tijd zullen we als gemeente die invloed uit gaan oefenen opdat ook in de toekomst goede zorg voor onze inwoners geboden blijft worden.

Human Capital Agenda

Als gemeente willen we een gezonde arbeidsmarkt voor werknemers en werkgevers. Daarom doen we mee aan de Human Capital Agenda Regio Zwolle. Met deze agenda willen we inspelen op een aantal ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het gaat dan om ontwikkelingen als automatisering, robotisering en het profiteren van het huidige economische tij. Dat zijn ontwikkelingen die veel ondernemers bezig houdt.

VO campus

In Voorzien in Vastgoed (ViV) heeft de raad besloten dat we een campus voor het voortgezet onderwijs willen realiseren. Daardoor kunnen we een aantal voordelen realiseren zoals het éénvoudiger opvangen van groei en krimp, synergie tussen de schoolbesturen en een koppeling met andere maatschappelijke initiatieven op het gebied van welzijn, jeugdzorg en cultuur. In 2020 gaan we verder met het uitvoeren van de plannen uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2018-2029) en Voorzien in Vastgoed.

Preventie Sociaal domein

Om zware zorg bij onze inwoners zoveel als mogelijk te voorkomen, zetten we in op preventie. Dat is de lijn die we hebben gekozen in het coalitieprogramma en de perspectiefnota 2019-2020. De inzet van preventie houdt in dat we zware (en dure) zorg in de toekomst voor een deel kunnen voorkomen. Ook in 2020 zetten we in op preventie binnen het sociaal domein.

Argumenten

De programmabegroting is de belangrijkste kaderstelling door de gemeenteraad voor het uit te voeren beleid in gemeente Noordoostpolder.

Kanttekeningen

Geen.

Planning/uitvoering

Vóór 15 november 2019 dient een door de gemeenteraad financieel duurzaam sluitende en vastgestelde begroting 2020-2023 bij de Provincie te zijn ingeleverd.

Bijlagen

(Meerjaren)programmabegroting 2020-2023.

No. 19.0001857-4

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : H Wijnants
Steller : de heer G.J. Bennema; 06 13 34 39 99;
g.bennema@noordoostpolder.nl

No. 19.0001857-5

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 oktober 2019, no. 19.0001857;

gelet op artikel 189 Gemeentewet;

B E S L U I T:

De programmabegroting 2020-2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 11 november 2019.

De griffier, de voorzitter,